

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/14/2018
Identifikačné číslo spisu: 5017200474
Dátum vydania rozhodnutia: 22.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5017200474.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: M. O., Z. XXX, XXX XX Z.-C., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Trenčín, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín, v konaní o všeobecnej správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č. KaTN/20249/2017 zo dňa 29.11.2017, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/151/2017 zo dňa 26.03.2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením č. k. 31S/151/2017 zo dňa 26.03.2018 zamietol návrh žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/151/2017-47 zo dňa 23.02.2018.

2. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 67 - § 70 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) a § 154 SSP konštatoval, že žalobca v predmetnej veci uviedol ako dôvod odpustenia zmeškania lehoty len to, že ako zdravotne postihnutý občan v poslednom období má veľmi závažné ťažkosti so svojim zdravotným stavom, ktoré mu nedovoľujú sa venovať ochrane svojich práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Žalobca všeobecne tvrdil, že má závažné zdravotné ťažkosti, pričom nepreukázal, že tieto mal práve v období plynutia 15-dňovej lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov (lekárske potvrdenie o práceneschopnosti, potvrdenie o úraze v danom období a pod.).

4. Žalobca podľa názoru správneho súdu nepreukázal (tieto ani netvrdil) iné skutočnosti, ktoré by

preukazovali iné závažné dôvody pre odpustenie zmeškania lehoty. Tieto síce nie sú nikde definované, ale môže ísť o situácie ako napríklad o nehodu, úraz, živelnú pohromu, závažné rodinné komplikácie, náhle ochorenie, ktorých dôsledkom je vylúčenie účastníka konania z možnosti urobiť procesný úkon, v danom prípade podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu.

5. Podľa názoru správneho súdu malo byť tiež preukázané, že tento dôvod existoval v čase plynutia lehoty na podanie úkonu - sťažnosti proti predmetnému uzneseniu. Len všeobecné tvrdenia zo strany žalobcu, že má veľmi závažné ťažkosti so svojim zdravotným stavom bez toho, aby tieto skutočnosti preukázal, podľa názoru správneho súdu nemohli byť dôvodom na odpustenie zmeškania lehoty na podanie sťažnosti.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

6. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca v postavení sťažovateľa (ďalej aj „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. e), f), g), h), j) SSP.

7. Namietal, že krajský súd ignoroval a nerešpektoval predložené dokumenty o ťažkom zdravotnom postihnutí žalobcu, či už preukaz ŤZP alebo posudok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, z ktorých je zrejmé, že má trvalé problémy s chrbticou, zažívacím ústrojenstvom, pankreasom, žľazníkom, trpí srdcovocievny ochorením, na ktoré vplýva zmena počasia a stres zo súdnych konaní. Uviedol, že jeho manželka je odkázaná na kyslíkový prístroj a nevidel dôvod, prečo by mal o svojom trvalom postihnutí sústavne predkladať lekárske potvrdenia.

8. Konštatoval, že súd nebral do úvahy skutočnosť, že žalobca poberá peňažný príspevok na kompenzáciu svojho zdravotného postihnutia spojeného s jeho odkázanosťou na osobné motorové vozidlo z titulu zlej sociálnej situácie a na strane druhej mu sám odopiera pomoc v jeho ťaživej sociálnej situácii odmietnutím oslobodenia od súdnych poplatkov.

9. Krajský súd podľa jeho názoru neprihliadal ani na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 121/2010-15 zo dňa 23.03.2010, ktorým bol žalobcovi na základe jeho ťaživej sociálnej situácie ustanovený bezplatný právny zástupca. Žalobca poukázal na skutočnosť, že v iných konaniach boli aj s manželkou oslobodení od súdnych poplatkov (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sp/6/2016 zo dňa 31.03.2016, č. k. 27Sp/9/2016 zo dňa 30.09.2016, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžo/57/2016 zo dňa 04.07.2017, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/118/2013 zo dňa 27.07.2014) a v predmetnej veci nie, čo považoval za porušenie svojho práva na rovnaké zaobchádzanie a za diskrimináciu.

10. Mal za to, že v konaní rozhodovala zaujatá sudkyňa, ktorá ešte na Okresnom súde v Žiline vo veciach týkajúcich sa A. S. a jeho manželky (pracovníčky tamojšieho súdu) bola z týchto vecí vylúčená. Nakoľko aj vec, v ktorej žalobca žiadal právne zastúpenie sa týkala A. S., bol presvedčený, že konala zaujato.

11. Napadnuté uznesenie podľa názoru žalobcu porušuje ústavnoprávne medzinárodnoprávne garantované ľudské práva a základné slobody, vrátane princípov riadneho a spravodlivého procesu, princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutí orgánov verejnej moci, princípu ochrany legitímnych očakávaní a tiež princípu, že právo nemôže vzniknúť z bezprávia a nespravodlivosti.

12. Sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby sám vo veci zrušenia rozhodnutia žalovaného rozhodol a žalobcovi priznal náhradu trov konania a trov kasačného konania. Žiadal tiež o odpustenie súdnych poplatkov v kasačnom konaní a za podanie kasačnej sťažnosti.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Konanie pred kasačným súdom

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 1 a ods. 2 SSP) bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisu zistil, že uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/151/2017 zo dňa 23.02.2018 správny súd zamietol návrh žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov. Žalobca predmetné uznesenie prevzal dňa 01.03.2018, čo potvrdil svojím podpisom na doručenke. Dňom 02.03.2018 začala plynúť 15-dňová lehota na podanie sťažnosti, ktorá skončila dňom 16.03.2018 (piatok). Dňa 19.03.2018 podal žalobca elektronickou formou (e-mailom) aj poštou sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 31S/151/2017 zo dňa 23.02.2018 spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty s odôvodnením, že žalobca aj jeho manželka sú ťažko zdravotne postihnutí občania. V poslednom období majú veľmi závažné ťažkosti so svojim zdravotným stavom, ktorý im nedovoľuje venovať sa ochrane svojich práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd tak, ako to vyžadujú orgány a súdy, na ktoré sa obracajú.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

16. Podľa § 70 SSP ak tento zákon neustanovuje inak, predseda senátu odpustí zmeškanie lehoty, ak ju účastník konania alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Návrh treba podať do 15 dní po odpadnutí prekážky a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon.

17. Ustanovenie o odpustení zmeškania lehoty sa vzťahuje iba na zákonné lehoty a má všeobecný charakter. Vzťahuje sa na akúkoľvek zákonnú lehotu, pri ktorej to zákon nevylučuje. O odpustení zmeškania lehoty rozhoduje predseda senátu na návrh účastníka konania alebo jeho zástupcu. Zmeškanie lehoty z ospravedlniteľného dôvodu má objektívny charakter, pôjde teda o účastníkom nepredpokladané okolnosti, ktoré ho vylúčili z včasného vykonania procesného úkonu. Návrh treba podať do 15 dní od odpadnutia prekážky, v tejto lehote musí byť urobený aj zmeškaný úkon. Na odpustenie zmeškania lehoty nie je právny nárok.

18. Kumulatívnymi predpokladmi úspešnosti návrhu na odpustenie zmeškania lehoty sú: a) navrhovateľom je subjekt, ktorému lehota patrila a ktorý ju zmeškal, b) ospravedlniteľný dôvod omeškania, c) podanie žiadosti do 15 dní od odpadnutia prekážky vykonania úkonu, d) pripojenie zmeškaného procesného úkonu k žiadosti.

19. Kasačný súd v zhode s právnym názorom krajského súdu uvedeným v napadnutom uznesení konštatuje, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že zmeškal lehotu na podanie sťažnosti z ospravedlniteľného dôvodu, a preto bol vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí.

20. Tvrdenie žalobcu o jeho a manželkinom ťažkom zdravotnom postihnutí a závažných ťažkostiach v poslednom období bez toho, aby ich preukázal súd nepovažuje za dôvod na odpustenie zmeškania lehoty na podanie sťažnosti. Žalobca ku kasačnej sťažnosti priložil lekárske a prepúšťacie správy z rokov 2013 - 2017 ohľadne jeho zdravotného stavu, avšak ani tieto nepreukazujú dôvod zmeškania lehoty plynúcej v čase od 02.03.2018 - 16.03.2018. Príkladom ospravedlniteľného dôvodu by bola náhla hospitalizácia v nemocnici, náhle ochorenie, iná nepredvídateľná udalosť. Dôkazné bremeno ohľadom dôvodu zmeškania lehoty zaťažuje žiadateľa.

21. K ďalšej námietke žalobcu ohľadom skutočnosti, že v konaní rozhodovala zaujatá sudkyňa, ktorá vo veciach A. S. bola vylúčená z prejednávania vecí kasačný súd uvádza, že v predmetnom konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 31S/151/2017 ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý nepriznal žalobcovi právnu pomoc z dôvodu nesplnenia podmienok na poskytnutie právnej pomoci a toto konanie nesúvisí s osobou A. S..

22. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

23. Kasačný súd je toho názoru, že krajský súd sa s právnymi námietkami sťažovateľa v napadnutom uznesení riadne vysporiadal a vec správne právne posúdil.

24. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť postupom podľa vyššie citovaného ust. § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

25. O nároku na náhradu trov konania najvyšší súd nerozhodoval, nakoľko nešlo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 175 ods. 1 SSP).

26. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.